

KAPIT

ALFÖR

SÄKKRI

NG

**Kapitalförsäkring
– varför och hur?**

Förord

I denna rapport beskrivs de vanligaste motiven till att privatpersoner och företag tecknar så kallad privat kapitalförsäkring, vilka sparformer kapitalet är placerat i och vilka försäkringsmoment som är möjliga. Därefter följer en översiktlig beskrivning av skillnaderna mellan investeringssparkonto (ISK) och kapitalförsäkring.

Rapporten innehåller även statistik om kapitalförsäkring. Den grundar sig på en datainsamling som Svensk Försäkring gör årligen, där täckningsgraden är 92 procent i förhållande till totalt inbetalda premier för 2025. Här ingår inte:

- kapitalförsäkring för tjänstepension, som har sitt upphov i tjänstepensionsutfästelser (exempelvis direktpension)
- kapitalförsäkringar i form av tjänstegruppliv (TGL) eller privat grupplivförsäkring
- riskförsäkringar

I en bilaga redogörs för beskattningen av kapitalförsäkring.

Stockholm, 19 maj 2026

Eva Erlandsson, senior ekonom

Kajsa Lindell Hagelin, kvantitativ analytiker

Innehåll

Förord	1
Varför kapitalförsäkring?	3
Vad är en kapitalförsäkring?	3
Kapitalförsäkring tecknas av både privatpersoner och företag	3
Motiv till att privatpersoner tecknar kapitalförsäkring	3
Motiv till att företag tecknar kapitalförsäkring	4
Olika sätt att spara inom kapitalförsäkring	4
Premieinbetalningar till kapitalförsäkring	6
Tillgångar i kapitalförsäkring	8
Bilaga 1: Likheter och skillnader mellan kapitalförsäkring och ISK	10
Bilaga 2: Beskattning av kapitalförsäkring	11

Varför kapitalförsäkring?

Kapitalförsäkring är en etablerad sparform för både privatpersoner och företag. Genom schablonbeskattning, flexibilitet i placeringar och möjligheten att styra utbetalningar och förmånstagare används kapitalförsäkring för framtida investeringar och långsiktigt sparande.

Vad är en kapitalförsäkring?

En så kallad "privat kapitalförsäkring" kan tecknas av både privatpersoner och företag och kan, liksom investeringssparkonto (ISK) fungera som ett "skal" för sparande i aktier, fonder och andra värdepapper. I stället för att deklarerat för köp och försäljningar där vinsten beskattas med kapitalvinstskatt utgår en årlig schablonskatt. Det förenklar vid deklARATIONEN för privatpersoner och företag. Till skillnad från ISK, som tillhandahålls av kreditinstitut och värdepappersbolag, tillhandahålls kapitalförsäkringar av livförsäkringsföretag.

En kapitalförsäkring innehåller alltid ett försäkringsmoment. Försäkringsmomentet består vanligen i att vald förmånstagare får 101 procent av värdet vid dödsfall (så kallat återbetalningsskydd). Det går även att välja månadsvis utbetalning vid till exempel pensioneringen. Vid ägande av aktier i utländska bolag administrerar försäkringsföretaget avräkning av källskatt.

Den 1 januari 2026 höjdes den skattefria grundnivån för ISK och kapitalförsäkring, som infördes 1 januari 2025, från 150 000 till 300 000 kronor. Syftet är att uppmuntra långsiktigt sparande. Den skattefria grundnivån gäller endast för privatpersoner.

Kapitalförsäkring tecknas av både privatpersoner och företag

De allra flesta, omkring 95 procent, av försäkringsavtalen gällande privat kapitalförsäkring, tecknas av privatpersoner. Resterande avtal tecknas av företag. Syftet med sparandet kan exempelvis vara långsiktigt sparande eller till framtida investeringar. Fördelningen i avtal mellan privatpersoner och företag har varit i stort sett densamma under den undersökta perioden 2019–2025.

Antalet försäkringsavtal har under perioden ökat från 1,7 miljoner till 2,2 miljoner. Det kan vara så att en person eller ett företag kan ha flera olika avtal hos olika livförsäkringsföretag, varför antalet avtal inte nödvändigtvis beskriver antalet privatpersoner respektive företag med kapitalförsäkring. Under 2025 ökade antalet avtal avsevärt med drygt 12 procent för privatpersoner och 24 procent för företag. Ökningen för privatpersoner kan ha ett samband med införandet av den skattefria grundnivån på 150 000 kronor, som infördes 2025.

Motiv till att privatpersoner tecknar kapitalförsäkring

Möjligheten att välja periodiserad utbetalning för sitt sparande är ett av de vanligaste motiven för privatpersoner att teckna en kapitalförsäkring. Därigenom kan en kapitalförsäkring fungera som ett alternativ till pensions-

sparande, vilket har blivit vanligare sedan avdragsrätten för privat pensions-sparande avskaffades 2016¹.

Ett annat vanligt motiv till att teckna kapitalförsäkring är möjligheten att välja förmånstagare. Det används bland annat vid sparande till barnbarn och i samband med att det finns särkullbarn i familjen. Förmånstagaren behöver inte vara en legal arvinge utan kan även vara en utomstående person eller en organisation. Det är även möjligt att villkora tidpunkten för utbetalning om det till exempel finns en önskan hos försäkringstagaren om att barn som är förmånstagare till en kapitalförsäkring ska få tillgång till kapitalet vid en viss ålder, senare än 18 år.

Ett tredje motiv är att kapitalförsäkring förenklar och underlättar vid handel med utländska aktier jämfört med ett direkt ägande i utländska värdepapper. I och med att det är försäkringsföretaget som äger aktierna är det också försäkringsföretaget som administrerar och ser till att källskatt, som dras av vid utdelning i andra länder, betalas tillbaka (givet att det finns ett skatteavtal mellan Sverige och det aktuella landet) eller avräknas.

Motiv till att företag tecknar kapitalförsäkring

Ett vanligt motiv till att företag tecknar en kapitalförsäkring är för att hantera överskottslikviditet i form av sparande till framtida investeringar. I vissa fall uppges att kapitalförsäkring väljs då företag inte kan använda sig av investeringssparkonton (ISK), eftersom det enbart är tillgängligt för privatpersoner.

Ett annat motiv är att företag väljer att teckna kapitalförsäkring för tjänstepension, så kallad direktpension. Det används framför allt i mindre och medelstora företag för att trygga tjänstepension för de anställda. Ett avtal mellan arbetsgivare och anställd om direktpension innebär att arbetsgivaren har en skuld gentemot den anställde. Skulden säkerställs vanligen genom att den anställde får en så kallad panträtt i en arbetsgivarägd kapitalförsäkring. I denna rapport omfattas inte kapitalförsäkring för tjänstepension (direktpension).

Att en kapitalförsäkring förenklar och underlättar vid handel med utländska aktier är även för företag ett motiv till att teckna kapitalförsäkring.

Olika sätt att spara inom kapitalförsäkring

Det är försäkringsföretaget som äger tillgångarna och är skattskyldigt till avkastningsskatt. Den enskilde, som äger tillgångarna indirekt, kan välja mellan tre olika sparformer:

- **Traditionell försäkring:** Försäkringsföretaget väljer hur kapitalet ska placeras och bär den finansiella risken. Försäkringsföretaget placerar kapitalet i såväl noterade som onoterade tillgångar. Det sistnämnda inkluderar investeringar i direktägda fastigheter, onoterade bolag och långsiktiga investeringar i samhällsviktig infrastruktur. Kunden garanteras en lägsta utbetalning vid en avtalad tidpunkt om exempelvis 80 procent av betalda premier och upplupen garanterad

¹ Möjligheten till avdrag för privat pensions-sparande finns kvar för enskilda näringsidkare och för dem som saknar tjänstepension i sin anställning.

ränta. Utbetalningen kan bli större, men aldrig mindre, än vad som har utlovats.

- **Fondförsäkring:** Försäkringstagaren väljer vilka inhemska och utländska fondandelar som premierna ska placeras i. Inom fondförvaltning innebär regelverken begränsningar när det kommer till investeringar i onoterade tillgångar. Försäkringstagaren bär den finansiella risken.
- **Depåförsäkring:** Försäkringstagaren väljer vilka inhemska och utländska värdepapper och fondandelar, som premierna ska placeras i. Dessa placeras i en depå. Försäkringstagaren bär den finansiella risken.

Både privatpersoner och företag tecknar vanligen kapitalförsäkring som en depåförsäkring, men det är betydligt vanligare för företagen. Av de avtal som tecknas av privatpersoner tecknas mer än en tredjedel som fondförsäkring och det är ungefär samma andel som för företag. Att välja traditionell försäkring är vanligast bland privatpersoner.

Tabell 1. Andel av totalt antal avtal 2025 som tecknats av privatperson respektive företag fördelat på sparform

	Depåförsäkring	Fondförsäkring	Traditionell Försäkring	TOTALT
Tecknad av privatperson	41%	36%	24%	100%
Tecknad av företag	57%	35%	8%	100%
TOTALT	42%	36%	23%	100%

Möjliga försäkringsmoment inom en kapitalförsäkring

En kapitalförsäkring innehåller alltid någon form av försäkringsmoment som ersätter en viss typ av skadehändelse. För detta tar försäkringsföretaget ut en riskpremie. Villkor och avgifter varierar dels mellan olika försäkringsföretag, dels beroende på hur omfattande försäkringsinslaget är.

Återbetalningsskydd

De flesta kapitalförsäkringar innehåller ett riskmoment i form av ett så kallat återbetalningsskydd. Det innebär exempelvis att 101 procent av försäkringskapitalet betalas ut till den valda förmånstagaren alternativt till dödsboet vid dödsfall.

Premiefrielseförsäkring

Till vissa kapitalförsäkringar är det möjligt att teckna en premiefrielseförsäkring. Det innebär att försäkringsföretaget tar över premieinbetalningarna till försäkringen om försäkringstagarens arbetsförmåga blir nedsatt på grund av sjukdom eller olycksfall.

Efterlevandeskydd med förvalt dödsfallsbelopp

Försäkringsföretag kan även erbjuda ett efterlevandeskydd med ett på förhand valt dödsfallsbelopp. På det sättet går det att säkerställa att förmånstagaren får ett bestämt belopp när försäkringstagaren avlider. För dessa typer av riskförsäkringar betalas en avgift som stiger med den försäkrades ålder.

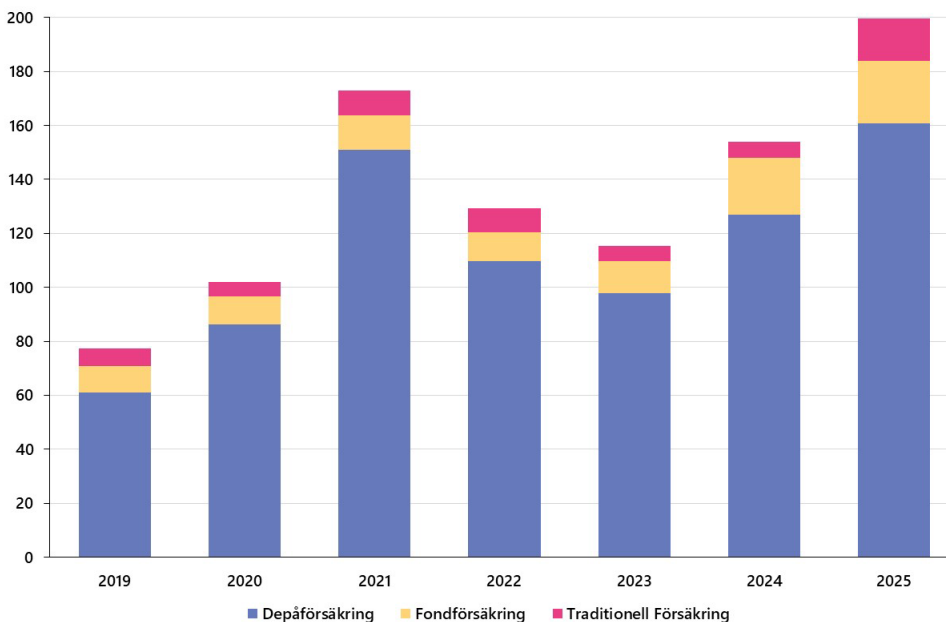
Premieinbetalningar till kapitalförsäkring

Den goda utvecklingen på aktiemarknaden under den senare delen av 2020 och hela 2021 bidrog till ett ökat intresse för sparande i samhället. Även pandemin 2020–2021 bidrog till ett ökat sparande då hushållens och företagens konsumtion av exempelvis resor minskade. Sparandet ökade kraftigt bland såväl privatpersoner som företag, men sparandet ökade mer bland företagen, mätt i såväl kronor som andel av det totala sparandet. Under de två senaste åren har ökningstakten varit ungefär desamma för privatpersoner respektive företag, En del av det ökade sparandet under denna period skedde i kapitalförsäkring, i synnerhet i depåförsäkring, varmed premieinbetalningarna till kapitalförsäkring steg kraftigt.

Till följd av en sämre utveckling på aktiemarknaderna, högre inflation och stigande räntor minskade sparandet i kapitalförsäkringar under 2022 och 2023. Under 2024 och 2025 ökade premierna kraftigt och uppgick till närmare 200 miljarder kronor vid slutet av 2025. Den goda utvecklingen på aktiemarknaden under 2024 och 2025 är sannolikt en bidragande orsak till det ökade intresset för sparande. För privatpersoner kan därutöver den skattefria grundnivån som infördes den 1 januari 2025 ha bidragit.

Diagram 2 Inbetalda premier till kapitalförsäkringar fördelat på sparform

Miljarder kronor

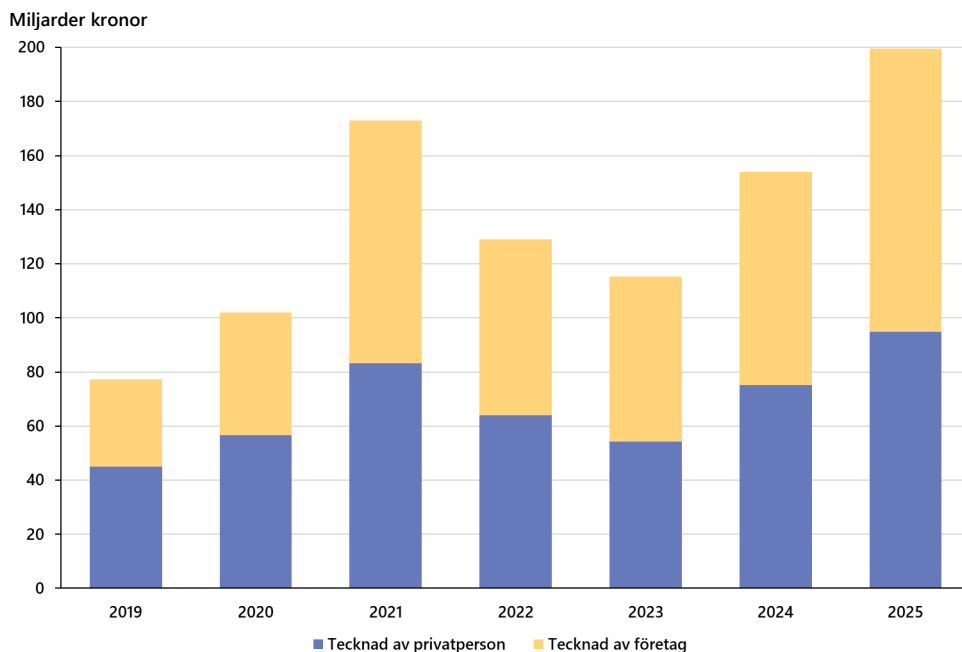

Källa: Svensk Försäkring.

Sett till premieinbetalningar fördelat på om företag eller privatperson har tecknat försäkringen står de senare för 95 miljarder kronor, vilket motsvarar 48 procent av de totala premieinbetalningarna under 2025. Företagens premieinbetalningar uppgick samma år till 105 miljarder kronor. Företagens andel av inbetalda premier har ökat under den studerade perioden från 42 till 52 procent, medan privatpersoners andel har minskat i motsvarande grad.

Under 2025 ökade inbetalda premier med närmare 30 procent och för hela perioden 2019–2025 har de inbetalda premierna till privat kapitalförsäkring mer än fördubblats, en ökning med 157 procent.

Diagram 3 Inbetalda premier till privat kapitalförsäkring fördelat på privatperson och företag

Källa: Svensk Försäkring.

Tillgångar i kapitalförsäkring

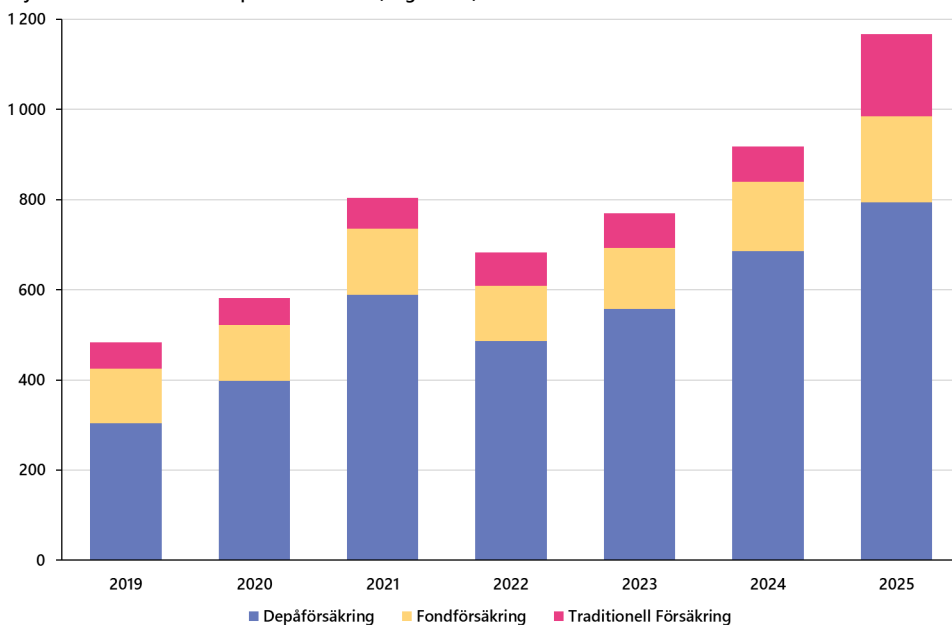
Av de totala tillgångar som ett livförsäkringsföretag har i kapitalförsäkring är den största delen fördelade på försäkringstagare eller försäkringsavtal, så kallade fördelade tillgångsvärden. Därutöver finns ej fördelade tillgångsvärden som är tillgångar för traditionell försäkring som inte har fördelats på försäkringsavtalen än. Dessa tillgångar utgör en buffert/riskkapital och ingår inte här.

Livförsäkringsföretagens fördelade tillgångsvärden i kapitalförsäkring har ökat över tid. Det följer av dels storleken på de premier som har betalats in varje år, dels på värdeutvecklingen hos de underliggande tillgångarna.

Tillgångarna i kapitalförsäkring har under perioden 2019–2025 ökat från 483 miljarder kronor till 1 168 miljarder kronor, det vill säga de har mer än fördubblats. Ökningen jämfört med 2024 är 249 miljarder kronor, vilket motsvarar 27 procent. Mätt som tillgångsvärden står depåförsäkring för 68 procent. Den resterande delen fördelas i stort sett lika mellan fondförsäkring och traditionell försäkring (16 procent vardera).

Diagram 4 Värdet av fördelade tillgångar i kapitalförsäkringar fördelat på sparform

Miljarder kronor och andel i procent av BNP (höger axel)

Anm.: Tillgångsvärden för traditionell försäkring som inte har fördelats på försäkringstagare eller försäkringsavtal ingår inte.

Källa: Svensk Försäkring.

Ökningen i tillgångsvärden kan förklaras av dels ökade premieinbetalningar, dels en uppgång i värdet av de underliggande tillgångarna.

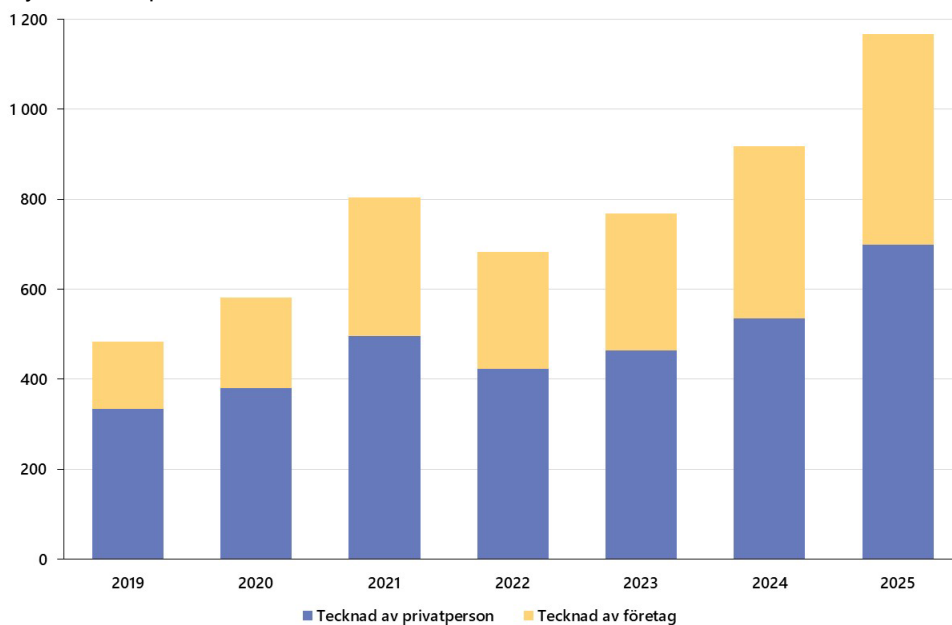
Sett till värdet av fördelade tillgångsvärden har företagens andel under perioden 2019–2025 ökat från 31 till 40 procent medan privatpersonernas andel har minskat från 69 till 60 procent.

I kronor räknat har tillgångsvärdena i kapitalförsäkring ökat bland såväl företag som privatpersoner. De fördelade tillgångsvärdena för privatpersoner uppgick 2025 till 698 miljarder kronor och för företag till

469 miljarder kronor. Detta är en ökning med 30 procent för privatpersoner och 23 procent för företag.

Diagram 5 Fördelade tillgångsvärden för kapitalförsäkring fördelat på om företag eller privatperson har tecknat försäkringen

Miljarder kronor, procentuell andel

Källa: Svensk Försäkring.

Bilaga 1: Likheter och skillnader mellan kapitalförsäkring och ISK

Både kapitalförsäkring och ISK kan fungera som ett "skal" för sparande i värdepapper såsom aktier, obligationer och fonder. I stället för att deklarerar för köp och försäljningar utgår en årlig schablonskatt som tas ut oavsett om värdet ökar eller minskar. Det är inte tillåtet att göra avdrag för förluster som uppstår inom "skalet".

Det finns en del skillnader mellan sparformerna som redovisas nedan.

Tabell 2 Kapitalförsäkring och ISK

Kapitalförsäkring	ISK
Tillhandahålls av livförsäkringsföretag	Tillhandahålls av kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag
Lag om avkastningsskatt på pensionsmedel	Inkomstskattelagen
Skattesubjekt: Försäkringsföretaget (under förutsättning att det är en svensk försäkringsgivare)	Skattesubjekt: Spararen (den enskilde)
Schablonintäkten kan inte kvittas mot kapitalförlust eller utgifter i kapital	Schablonintäkten kan kvittas mot avdragsgill ränteutgift eller mot kapitalförlust
Valet av placering för tillgångarna (och därmed den finansiella risken) kan överlåtas till försäkringsföretaget genom en traditionell försäkring med garanti	-
Periodiserad utbetalning möjlig till exempel livsvarig och månadsvis utbetalning som pension	-
Bestämd tidpunkt för utbetalning möjlig	-
Bestämd förmånstagare för utbetalning möjligt till exempelvis barnbarn eller organisation	Tillfaller dödsboet
Särskilda regler gäller för försäkringsföretag för att motverka konkurser ²	Omfattas av insättningsgaranti och investerarskyddinfoga fotnot ³
Försäkringsföretaget har rösträtt på bolagsstämma	Spararen har rösträtt på bolagsstämma
Underlättar ägandet i utländska värdepapper då försäkringsföretaget administrerar återkrav/avräkning av kupong/källskatt	Den enskilde måste i vissa fall själv ställa ett återkrav till motsvarigheten till Skatteverket i utlandet
2,2 miljoner försäkringsavtal ⁴ (privatpersoner och företag som sparar i kapitalförsäkring)	4,2 miljoner privatpersoner har ett ISK ⁵

² I och med att det är försäkringsföretaget som äger tillgångarna i försäkringen gäller varken insättningsgarantin eller investerarskyddet. Det finns i stället särskilda regler som ett försäkringsföretag måste följa för att motverka konkurser. Företaget måste ha så mycket tillgångar att de täcker den skuld som företaget har till de kunder som tecknat försäkringar och därutöver det ska det finnas ett buffertkapital.

³ Kontanta medel på ISK omfattas av den statliga insättningsgarantin, högst 1 150 000 kronor. Investerarskyddet gäller för ett belopp på högst 250 000 kronor och det kan tas i anspråk vid en konkurs om kund inte kan få ut värdepapper eller pengar som företaget hanterar eller tagit emot för att utföra investeringstjänster. Investerarskyddet gäller inte för värdeförändringar som skett exempelvis i aktier eller andra värdepapper.

⁴ Observera att en privatperson respektive ett företag kan ha flera olika avtal om kapitalförsäkring hos flera olika livförsäkringsföretag.

⁵ Antal privatpersoner som har ISK är hämtad från Investeringskonto i fokus (2024). Fondbolagens förening.

Bilaga 2: Beskattning av kapitalförsäkring

Det finns administrativa fördelar med en kapitalförsäkring jämfört med ett direkt ägande av värdepapper. Det följer av att kapitalvinsten vid schablonbeskattning är skattefri och det i stället utgår en löpande avkastningsskatt, vilket förenklar vid deklarationen för privatpersoner och företag.

I och med att tillgångarna i en kapitalförsäkring ägs av försäkringsföretaget så är det försäkringsföretaget som är skattskyldigt till avkastningsskatt. Den avgift som den försäkrade betalar till försäkringsföretagen inkluderar kompensation för avkastningsskatten⁶.

Kapitalunderlaget för kapitalförsäkring beräknas genom att försäkringens kapitalunderlag multipliceras med statslåneräntan den 30 november året före inkomståret plus 1 procentenhet. Kapitalunderlaget ska dock som lägst multipliceras med 1,25 procent. Denna schablonberäknade avkastning ger skatteunderlaget som beskattas med 30 procent.

Till försäkringens värde vid ingången av inkomståret ska de premier som har betalats in under året läggas till enligt följande exempel.

Exempel

Antag att Johan har en kapitalförsäkring vars återköpsvärde är 300 000 kronor vid ingången av inkomståret. Under inkomståret har Johan betalat in premier motsvarande 15 000 kronor under det första kvartalet och 10 000 kronor under det tredje kvartalet. Kapitalunderlaget beräknas då enligt följande⁷:

Händelse	Belopp
Kapitalförsäkringens värde vid årets början	300 000 kronor
Premieinbetalningar under första halvåret	+15 000 kronor
Premieinbetalningar under det andra halvåret x 50 procent (=10 000 kronor x 0,5)	+5 000 kronor
Kapitalunderlag	320 000 kronor

Kapitalunderlaget 320 000 kronor beskattas med statslåneräntan per den 30 november föregående år plus 1 procentenhet. Det ger den schablonberäknade avkastningen. Den utgör sedan underlaget för kapitalinkomstbeskattning med 30 procent.

En skattefri grundnivå för sparande i kapitalförsäkring

Den 1 januari 2026 höjdes den skattefria grundnivån för sparande i kapitalförsäkring och på ISK från 150 000 kronor till 300 000 kronor. Det innebär att det sammanlagda sparande i kapitalförsäkring och på ISK inte

⁶ För utländsk kapitalförsäkring gäller att det är försäkringstagaren själv som deklarerar och betalar in avkastningsskatten till Skatteverket.

⁷ Exempel från skatteverket.se. För att förenkla antas här att avkastningen på det investerade kapitalet är noll.

beskattas upp till denna nivå. Den skattefria grundnivån gäller endast för privatpersoner.

I exemplet ovan är det endast 20 000 kronor som ingår i underlaget för kapitalinkomstskatt.

Avdraget för ett sparande i kapitalförsäkringar görs i inkomstlaget kapital och det baseras, enkelt uttryckt, på en kontrolluppgift som försäkringsföretagen skickar in till Skatteverket.

Svensk Försäkring

Svensk Försäkring Box 24043, Karlavägen 108, 104 50 Stockholm

Tel 08 522 785 00

www.svenskforsakring.se